Voorstel invulling adviesrol voor het programma digitale ondersteuning bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Naar aanleiding van het verzoek van de (10)(2e) VWS aan de (10)(2e) LNV zijn gesprekken gevoerd om te verkennen of, en op welke wijze vanuit de CIO-office LNV en EZK invulling kan worden gegeven aan het verzoek van VWS. Hieronder wordt het voorstel om de gevraagde adviesrol in te vullen verder toegelicht.

Ons begrip van het programma en de context:

Het programma realisatie digitale ondersteuning

Het programma is ingericht om digitale ondersteuning te realiseren ondersteunend aan de bestrijding van Covid-19, in eerste instantie gericht op digitale ondersteuning van het bron en contact onderzoek van de GGD'en. Het programma is enige tijd geleden gestart (ongeveer 5 weken geleden) en is voorlopig voor 1 jaar ingesteld. Binnen het programma wordt op dit moment gewerkt in twee deelprojecten (gericht op specifieke apps).

De opdrachtgever van het programma is (10)(2e)), gedelegeerd opdrachtgever is de (10)(2e)). (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)) is aangesteld voor (10)(2e)
Hoe de precieze governance eruit komt te zien wordt nog bepaald (opties zijn o.a. programmadirectie onder de (10)(2e) of een programma onder de (10)(2e). Gegeven de grote maatschappelijke waarde van de app is pragmatisch gestart met de ontwikkelingen en wordt nu stapsgewijs het programma verder ingericht.

Eén app (deelproject) voor notificatie – deze moet een signaal afgeven aan de gebruiker wanneer zij in aanraking is geweest met iemand die bewezen Covid-19 heeft. Hiertoe is een marktconsultatie geweest om uit te vragen of er reeds een app beschikbaar is die voldoet aan de gestelde eisen. Daarna is een 'appathon' georganiseerd om te toetsen of daadwerkelijk aan de eisen kan worden voldaan. Naar aanleiding hiervan is besloten een eigen app te ontwikkelen. Hierbij zijn Belastingdienst, DICTU, SVB, VNG en diverse externe partijen (top experts) betrokken. Daarnaast zijn de taskforce epidemiologie en de taskforce gedragswetenschappen betrokken bij het programma. Een onafhankelijk begeleidingscommissie adviseert de minister. De ontwikkeling is vergevorderd op zeer korte termijn wordt gestart met diverse (lab)tests, vervolgd door veldtests. Beoogd is nu om half juli te besluiten hoe de app landelijk kan worden geïntroduceerd.

Voor de tweede app (deelproject) – thuis rapportage – wordt het programma van eisen op dit moment samengesteld, waarna worden gekeken op welke manier invulling wordt gegeven aan het verdere traject (o.a. beslissing zelf maken of aankopen).

Mogelijk worden in de toekomst nog meer of andere activiteiten binnen dit programma ondergebracht, indien ze bijdragen aan de realisatie van digitale ondersteuning t.b.v. bestrijding van Covid-19. Dit hangt af van de wens en behoefte van de verschillende stakeholders o.a. GGD en RIVM.

De gedelegeerd opdrachtgever van het programma is de (10)(2e), tevens (10)(2e) (10)(2e) De dubbele rol maakt het lastig om de rol van (10)(2e) als onafhankelijk kritische dwarskijker in te vullen. Om deze rol in te vullen is gevraagd aan (10)(2e) van de andere departementen of zij de rol kunnen invullen. pSG/CIO LNV heeft hierop aangegeven te willen verkennen of vanuit de CIO-office invulling gegeven kan worden.

Vraagstelling:
De vraag van VWS is om vanuit een onafhankelijke positie gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen ten aanzien van de uitvoering van het programma. Daarbij is de wens om de adviezen te richten op het signaleren van risico's, mogelijke verbeteringen om de uitvoering en kwaliteit van het programma te verhogen en eventuele witte vlekken te in kaart te brengen.

(10)(2e) en (10)(2e) kunnen deze rol invullen vanuit de (10)(2e) office LNV en EZK. In formele lijn wordt gerapporteerd via de (10)(2e) LNV, namens wie de adviezen worden uitgebracht aan de gedelegeerd opdrachtgever van het programma.

Aanpak:
Gegeven de context van een programma dat in beweging is en snel opereert zullen de onderzoeken en de adviezen op een pragmatische wijze worden uitgevoerd. Daarmee wordt ingezet op een combinatie zijn van (in)formele gesprekken, deskresearch en andere vormen van onderzoek die op moment van uitvoering voor het betreffende onderwerp het beste passen. Hierover zal steeds afstemming worden gezocht met het (10)(2e) van het programma.

Het programma ontwikkelt zich op dit moment nog voortdurend, daarmee kan het zijn dat de behoefte aan advies gaandeweg verandert. Mocht hiertoe aanleiding zijn dan wordt met de (10)(2e) (10)(2e) afgestemd waar eventuele andere wensen zijn (bijvoorbeeld in een latere fase een formeel CIO-oordeel).

Onderwerpen:
De te onderzoeken onderwerpen staan niet vast, gedurende het proces zal gekeken worden waar de meeste toegevoegde waarde is voorzien, of de grootste urgentie voor onafhankelijke kritische input.

De aandachtsgebieden die tijdens het verkennende gesprek zijn verkend zijn onder andere:

- Analyse van het brede programma perspectief: governance, programmamanagement, techniek, architectuur, verandermanagement, mensen, processen.
- Identificeren van Risico's (van buiten de context van VWS/het programma zelf) en adviseren over maatregelen.
- Noodzakelijke (minimale waarborgen) binnen het programma.
- 'Witte vlekken' in de aanpak en adviseren over risicovolle (onbewust) onderbelichte aspecten.
- Documentatie en vastlegging (bijvoorbeeld in het licht van een parlementaire enquête)

Hierbij ligt de focus initieel op het van 'een afstand kijken' naar de processen, vastlegging, risico's en werkwijzen. De onderzoeken zijn i.r.t. de notificatie app niet gericht op (diepgaande) technische aspecten bijv. programmacode, ontwerpen, technische architectuur, informatiebeveiliging, omdat daar reeds veel (externe) expertise voor aangetrokken is. Wel wordt op globaal niveau naar de onderwerpen en processen daar omheen gekeken. Voor de thuis rapportage app kan hierover anders worden afgesproken, afhankelijk van de inrichting voor realisatie van deze app (zelf maken of aankopen of combinatie hiervan).

Output:
We verwachten per aandachtsgebied een schriftelijk advies uit te brengen
waarin verbeterpotentieel voor het programma, en/of oplossingen voor gesignaleerde risico's worden geschetst. Indien verschillende aandachtgebieden gelijktijdig worden onderzocht kan in overleg een adviesrapport worden uitgebracht. Gedurende de samenwerking zal verder blijken welke handelingswijze en (eind)producten het beste passen.

Afstemming:
Na iedere oplevering vindt een evaluatie plaats tussen de (10)(2e) en de onderzoekers om de kwaliteit gaandeweg te verhogen maar ook om steeds vooruit te kunnen kijken naar toekomstige onderwerpen om te onderzoeken.

Daarnaast is het voorstel om periodiek (1x per 3 maanden) met de gedelegeerd opdrachtgever van het programma, (10)(2e) en de (10)(2e) NV over deze opdracht en de uitvoering daarvan te spreken. Daarbij worden in ieder geval geleverde resultaten, benodigde inzet en toekomstbeelden besproken. Waar gewenst kunnen deelnemers aan het overleg worden toegevoegd.